

Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ. ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΝΩΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΑΝΟΡΜΟΥ 2, 11523 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210.6464282 ΚΙΝ. 697.40.64.438

URL: www.emdydas.gr / URL: www.emdydas-attikis.gr / e.mail: emdydas.yppo@culture.gr

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2026

Αρ. Πρωτ.: 21

Ανακοίνωση για τις φωτογραφίες της εκτέλεσης των κομμουνιστών πολιτικών κρατουμένων στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής.

Ως Μηχανικοί του Υπουργείου Πολιτισμού ασχολούμαστε με τα **μνημεία και τα υλικά κατάλοιπα του παρελθόντος**, η παρουσία των οποίων αφενός, διαμορφώνει το δομημένο περιβάλλον, νοηματοδοτώντας το χώρο και αφετέρου, διαμεσολαβεί στη σχέση μας με το παρελθόν, καθορίζοντας την ταυτότητά μας ως κοινωνία. Ωστόσο, πολύ συχνά αυτό που καλούμαστε άμεσα ή έμμεσα να διαχειριστούμε δεν σχετίζεται αποκλειστικά με τις υλικές αξίες των μνημείων, αλλά πολύ περισσότερο με τις **άυλες κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες**, που συνδέονται με αυτά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το μνημείο του Σκοπευτηρίου της Καισαριανής, το οποίο συμβολίζει ένα από τα τραγικότερα και ταυτοχρόνως πιο ένδοξα γεγονότα της σύγχρονης, παγκόσμιας ιστορίας του 20^{ου} αι.

Οι φωτογραφίες από την **εκτέλεση των κομμουνιστών πολιτικών κρατουμένων** στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής το Μάιο του 1944, οι οποίες εμφανίστηκαν αυτές τις μέρες σε διαδικτυακή δημοπρασία, αποτελούν υλικά τεκμήρια μιας εκ των ηρωικότερων πράξεων αντίστασης του λαού μας ενάντια στο φασισμό και στο ναζισμό. Η διερεύνηση των προϋποθέσεων για την **απόκτηση των συγκεκριμένων φωτογραφιών**, όπως και πιθανώς άλλων αντικειμένων που μπορεί να σχετίζονται με το εγκληματικό αυτό γεγονός, από το Υπουργείο Πολιτισμού είναι **επιβεβλημένη**, καθότι είναι θεσμικά αρμόδιο τόσο για την προστασία, διαφύλαξη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, όσο και τη διαχείριση της συλλογικής μνήμης.

Δυσκολευόμαστε να βάλουμε σε λέξεις το ρίγος και τη συγκίνηση που προκαλούν αυτές οι φωτογραφίες και παράλληλα αδυνατούμε να εκτιμήσουμε το μέγεθος της **ιστορικής, κοινωνικής, ανθρωπολογικής, πολιτικής και πολιτισμικής τους αξίας**. Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για τη χριστή διαχείριση αυτού του μοναδικών ιστορικών ντοκουμέντων είναι αυτή να γίνει με όρους διάχυσης των αξιών αυτών, όχι μόνο στην επιστημονική κοινότητα, αλλά και σε ολόκληρη στην κοινωνία. Αυτό το επισημαίνουμε γνωρίζοντας από τους αρμόδιους επιστήμονες που ασχολούνται με την ιστορία του 20^{ου} αι και ειδικότερα με την περίοδο της δικτατορίας του Μεταξά, της κατοχής και του εμφυλίου, ότι **η ελληνική πολιτεία εξακολουθεί να κρατά κλειστά τα πολύτιμα για την έρευνα αρχεία των υπηρεσιών ασφαλείας**, παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει 80 χρόνια από τη λήξη του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου.

Ευελπιστούμε η πρόθεση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, όπως αυτή εκφράστηκε από το σχετικό Δελτίο Τύπου, για τη διερεύνηση των προϋποθέσεων και την απόκτηση των εν λόγω φωτογραφιών να ευοδωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε τα ιστορικά αυτά τεκμήρια:

- Να συντηρηθούν σε επίπεδο αυθεντικού υλικού, ώστε να διασωθούν ως υλικές μαρτυρίες καταγραφής της σύγχρονης ιστορίας.
- Να τεκμηριωθούν και να ερευνηθούν επιστημονικά, ώστε να προκύψει η μέγιστη δυνατή γνώση για τις περιόδους της δικτατορίας του Μεταξά, της κατοχής και του εμφυλίου.
- Να μπορούν τα ψηφιακά τους αντίγραφα να χρησιμοποιηθούν χωρίς αντίτιμο σε εκδόσεις, εκθέσεις, ντοκιμαντέρ, κ.ά, καθώς και σε κάθε επιστημονική ή εκπαιδευτική δράση.
- Να εκτεθούν σε κατάλληλο χώρο ώστε να αναδειχθεί στην κοινωνία η ιστορική, κοινωνική, ανθρωπολογική, πολιτική και πολιτισμική τους αξία.
- Να διασυνδεθούν χωρικά και συμβολικά με τον ιστορικό τόπο και το μνημείο του Σκοπευτηρίου της Καισαριανής.

Για την Δ.Ε. της
ΕΜΔΥΔΑΣ Τμήματος Πολιτισμού

Ο Πρόεδρος
Αλέξανδρος Λαγόπουλος

Η Γεν. Γραμματέας
Λίντα Κακάτσου